

PROJEKT DIGITALIZACYJNY NARODOWEGO INSTYTUTU DZIEDZICTWA W OGÓLNOEUROPEJSKIEJ KAMPANII TWIN IT

Posted on 3 kwietnia 2024

Twin IT to kampania promująca dziedzictwo w formie 3D, organizowana przez inicjatywę Europeana i Komisję Europejską. Realizacja Działu Digitalizacji Narodowego Instytutu Dziedzictwa została wybrana jako reprezentant Polski w kampanii.

W 2021 roku, Komisja Europejska przyjęła rekomendację dotyczącą digitalizacji dziedzictwa, wg której państwa członkowskie powinny do 2030 roku zdigitalizować w formie 3D zabytki zagrożone zniszczeniem, 50 % zabytków najchętniej odwiedzanych oraz zainteresować się kategoriami zabytków, które są digitalizowane w najmniejszym stopniu.

Działania takie przynoszą wiele korzyści zarówno dla opiekunów jak i odbiorców dziedzictwa kulturowego. Oglądanie, badanie, zwiedzanie obiektów w formie cyfrowej zwiększa ich dostępność i ułatwia wykorzystanie do celów naukowych, kreatywnych lub biznesowych. Istotne jest również utrwalenie szczegółowych danych o zabytku w razie jego zniszczenia.

Wirtualne dziedzictwo krajów Europy od 2008 roku jest udostępniane w repozytorium cyfrowym [Europeana](#). Około 2 000 instytucji opublikowało tam dokumenty, książki, obrazy, pliki audio i wideo, a kolekcja obiektów 3D obejmuje aktualnie 5006 pozycji.

Kampania Twin IT ma promować digitalizację dziedzictwa 3D, pomagać w tworzeniu sieci kontaktów i wymianie doświadczeń pomiędzy europejskimi instytucjami. Każde z państw członkowskich Unii Europejskiej miało wytypować jeden zabytek zdigitalizowany w technologii 3D. Za proces wyboru odpowiadały ministerstwa kultury poszczególnych krajów. Obiekt miał spełniać jeden z warunków: być zagrożony zniszczeniem, należeć do najczęściej odwiedzanych zabytków w danym kraju lub do zasobu dziedzictwa kulturowego o niskim poziomie cyfryzacji. Dodatkowo realizacja powinna charakteryzować się wysoką jakością techniczną.

Konkurs na zabytek reprezentujący nasz kraj przeprowadziło polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pięć instytucji zgłosiło jedenaście obiektów. Pod uwagę wzięto lokalizację i potencjał turystyczny zabytku, jego wartość i historię oraz możliwość prezentowania obiektów o różnych rozmiarach (np. elementów wyposażenia). Ostatecznie wybrana została digitalizacja 3D zespołu kolegiaty pod wezwaniem św. Marcina Biskupa w Opatowie, przeprowadzona przez Dział Digitalizacji Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

O tym, jak nasz zespół pracuje i o efektach tej pracy pisaliśmy ostatnio w artykule:

[Dwadzieścia lat doświadczenia Narodowego Instytutu Dziedzictwa w digitalizacji dziedzictwa kulturowego. Jak to robimy? - NID](#)

Kościół kolegiacki jest jednym z najcenniejszych zabytków architektury romańskiej na ziemiach polskich. Obecnie przyjmuje się, że świątynia powstała w połowie XII wieku i jest fundacją książęcą dokonaną przez Kazimierza II Sprawiedliwego lub Henryka Sandomierskiego z przeznaczeniem dla zgromadzenia kanonickiego księży świeckich. Kolegiata wiąże się ponadto z postacią Krzysztofa Szydłowieckiego (1466-1532) – jednego z najpotężniejszych możnych swoich czasów, kanclerza wielkiego koronnego, kasztelana sandomierskiego i krakowskiego, wojewody krakowskiego, starosty krakowskiego. Kanclerz, będąc właścicielem Opatowa, uczynił kolegiatę nekropolią swojego rodu. Trójkondygnacyjny nagrobek kanclerza wyróżnia się skalą, wykonaniem i bogatą koncepcją znaczeniową. Digitalizację tego obiektu, zrealizowaną przez NID, można już oglądać na [portalu Europeana](#).

Inne modele 3D zabytków można znaleźć na naszym portalu [zabytek.pl](#).

Kampania Twin IT wystartowała 21 czerwca 2023 roku podczas szwedzkiej prezydencji w Radzie UE, kontynuowana była w trakcie hiszpańskiej prezydencji, a zakończy się w 2024 roku, podczas prezydencji belgijskiej.

Wszystkie realizacje wybrane przez państwa członkowskie będą opublikowane i ogólnodostępne na portalu Europeana oraz na [stronie kampanii](#). Kampanię można obserwować pod tagiem **#3DforCulture**.